

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

13.08.2020 № 70/79-р/к

Справа № 1/02-116-19

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-116-19 про порушення ЛЮБОТИНСЬКИМ КОМУНАЛЬНИМ ЖИТЛОВИМ РЕМОНТНО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ ЛЮБОТИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (надалі – Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО, Підприємство) законодавства про захист економічної конкуренції та подання першого відділу досліджень та розслідувань від 31.07.2020 № 268,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва для розміщення телекомунікаційних мереж в межах Харківської області (включаючи місто Харків), на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 09.08.2019 № 345 за ознаками вчинення Люботинським КЖРЕП ЛМР ХО порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 13.08.2019 № 138 - рп/к про початок розгляду справи № 1/02-116-19 (надалі - Справа).

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО зареєстроване виконавчим комітетом Люботинської міської ради 29.09.2004 за № 14771050004000004. Ідентифікаційний код юридичної особи – 23917149. Місцезнаходження Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО: 62433, Харківська обл., м. Люботин, вул. Шмідта, 84.

Засновником і власником Підприємства є територіальна громада м. Люботин

в особі Люботинської міської ради.

Відповідно до нової редакції статуту Підприємства, затвердженого рішенням XI сесії Люботинської міської ради VII скликання від 24.05.2016 № 216, метою діяльності Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО є забезпечення ефективного управління, належного утримання житлового та нежитлового фонду, утримання прибудинкових територій, отримання прибутків та задоволення на цій основі економічних і соціальних інтересів засновника та членів трудового колективу.

Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадянських формувань від 17.10.2017 основним видом діяльності Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО є комплексне обслуговування об'єктів (код за КВЕД 81.10).

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО є суб'єктом господарювання.

Дослідження ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва для розміщення телекомунікаційних мереж в межах Харківської області (включаючи місто Харків) проводиться з урахуванням вимог Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика).

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва для розміщення телекомунікаційних мереж (надалі - Послуги);
- Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО, надавач Послуги.

Споживачами Послуг є суб'єкти господарювання (оператори, провайдери телекомунікацій або уповноважені ними особи), які звернулися чи мають намір звернутися до власника інфраструктури об'єкта доступу із запитом про надання доступу до конкретного елемента інфраструктури об'єкта доступу або який уклав договір з доступу.

Згідно з Методикою товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» доступ до інфраструктури об'єкта доступу – право замовника на користування елементами інфраструктури об'єкта доступу для розміщення, модернізації, експлуатаційного та технічного обслуговування технічних засобів телекомунікацій відповідно до законодавства та на підставі договору доступу.

Статтею 16 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж»

визначено, що доступ до інфраструктури об'єкта доступу здійснюється на підставі договору з доступу між власником інфраструктури об'єкта доступу та замовником.

Згідно з частинами першою, другою, третьою та четвертою статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» плата за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу може складатися з одноразової та/або періодичної плати. До одноразової плати за доступ належить виключно плата за розроблення та видачу технічних умов з доступу. Періодична плата за доступ може встановлюватись виключно за наявності додаткових витрат власника інфраструктури об'єкта доступу на утримання елементів інфраструктури об'єкта доступу. Розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу встановлюються договором з доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу.

Відповідно до частини сьомої статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» плата за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідним органом влади згідно з цим Законом.

Отже, Послуги відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром.

Таким чином, товарними межами ринку є Послуги.

Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Згідно з статтею 1 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» власником (володільцем) інфраструктури об'єкта доступу є, зокрема, юридична особа, у власності (володінні) якої перебуває інфраструктура об'єкта доступу або окремі її елементи.

За інформацією Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО, наданою листом від 28.05.2019 № 92 (вх. від 29.05.2019 № 3769), на балансі Підприємства знаходиться 91 житловий будинок, в яких можливе розміщення телекомунікаційного обладнання та мереж.

Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО є володільцем інфраструктури об'єкта доступу.

Таким чином, територіальними межами ринку є багатоквартирні будинки комунальної власності, які розташовані на території міста Люботин та знаходяться на балансі Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО (надалі – Територіальні межі).

Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.

Часовими межами ринку визначено 2018 - 2019 роки - проміжки часу, протягом яких залишались незмінними структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

Враховуючи наведене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО протягом 2018 - 2019 років має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку Послуг в межах багатоквартирних будинків комунальної власності, які розташовані на території міста Люботин та знаходяться на балансі Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО.

Розміщення та надання в користування місць для прокладання телекомунікаційних мереж, мереж зв'язку та іншого слабкострумового обладнання в житлових будинках та інших об'єктах, які віднесені до комунальної власності територіальної громади м. Люботин Харківської області, здійснюється відповідно до Положення про порядок розміщення телекомунікаційних мереж, мереж зв'язку та іншого слабкострумового обладнання в житлових будинках та інших об'єктах комунальної власності територіальної громади м. Люботин Харківської області, затвердженим рішенням Люботинської міської ради від 28.05.2015 № 216 (надалі - Положення).

Аналізом інформації, наданої Люботинським КЖРЕП ЛМР ХО листом від 28.05.2019 № 28 (вх. від 29.05.2019 № 3769), встановлено, що Підприємством укладено з ТОВ «Радіо - лінк» договір встановлення сервіту від 19.10.2015 № 201510-И11 (надалі – Договір).

Відповідно до пункту 1.2 Договору предметом Договору є надання Балансоутримувачем Оператору прав користування місцями житлових будинків, а саме: нежитловими приміщеннями, приміщеннями загального користування, конструктивними елементами, каналами, нішами для електропроводок та ін., що знаходиться в середині будинку, для розміщення телекомунікаційних мереж, мереж зв'язку та іншого слабкострумного обладнання з метою реалізації потреб мешканців житлових будинків в отриманні телекомунікаційних послуг, Інтернету, кабельного телебачення від Оператора.

Пунктом 4.2 Договору передбачено, що вартість оплати за сервітутом визначається згідно з Положенням про порядок розміщення телекомунікаційних мереж, мереж зв'язку, та іншого слабкострумного обладнання в житлових будинках та інших об'єктах комунальної власності територіальної громади м. Люботин Харківської області.

Як вбачається з Договору, у ТОВ «Радіо-лінк» розміщено телекомунікаційне обладнання у 9 житлових будинках. При цьому, щомісячна плата за Договором ТОВ «Радіо-лінк» починаючи з 01.01.2019 складає 1115,80 грн.

Аналізом розрахунку вартості відшкодування витрат за використання елементів житлового фонду, який є додатком до Договору, встановлено, що Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО визначає розмір плати за розміщення ТОВ «Радіо - лінк» у житлових будинках комунальної власності телекомунікаційних мереж за формулою, передбаченою пунктом 6.5 Положення:

$$П_{л} = T_{ск} + T_{ск} * D_{к}$$

де:

$П_{л}$ – щомісячна плата за 1 будинок, грн.;

$T_{ск}$ – сума складових тарифу відповідного будинку (освітлення сходових площадок та підвалів, обслуговування внутрішньобудинкових мереж, дератизація, поточний ремонт та підготовка до зимового періоду), грн;

$D_{к}$ – довжина протягнутих кабелів, м.

Таким чином, на розмір плати впливає довжина протягнутих кабелів та розмір витрат, які є складовими тарифу на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкової території.

В той же час, 30.10.2018 набрав чинності наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 25.09.2018 № 247, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28.09.2018 № 1119/32571, яким затверджена Методика визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва (надалі – Методика визначення плати).

Згідно з пунктом 3 розділу II Методики визначення плати періодична плата (ПП) за доступ до інфраструктури об'єкта може встановлюватися виключно за наявності додаткових витрат власника інфраструктури об'єкта, пов'язаних з наданим доступом.

Пунктом 5 розділу II Методики визначення плати встановлено, що до складу додаткових витрат власника на утримання інфраструктури об'єкта, пов'язаних з наданим доступом, включаються прямі витрати за умов документального підтвердження, зокрема:

- прямі матеріальні витрати, пов'язані з придбанням та використанням матеріалів, запасних частин, комплектувальних виробів та інших матеріалів під час виконання робіт, пов'язаних з наданням доступу до інфраструктури об'єкта;

- прямі витрати на оплату праці персоналу, безпосередньо задіяного у наданні доступу замовникам до інфраструктури об'єктів, зокрема, заробітна плата та інші виплати відповідно до законодавства;

- інші прямі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до надання доступу замовників до інфраструктури об'єктів, а саме відрахування на соціальні заходи.

Відповідно до пункту 1 розділу IV Методики визначення плати періодична плата (ПП) за доступ до інфраструктури об'єкта визначається з урахуванням переліку робіт, що враховуються для визначення розміру періодичної плати за доступ до інфраструктури об'єкта, наведеного у додатку 2 до цієї Методики, за такою формулою:

$$\text{ПП} = (\text{Взп} + \text{Вм} + \text{Ві}) : \text{Nі} \times \text{Кз}, \text{ де}$$

- Взп** - прямі витрати на оплату праці, які можуть бути безпосередньо віднесені до надання доступу до інфраструктури об'єкта;
- Вм** - прямі матеріальні витрати, пов'язані з придбанням та використанням матеріалів, запасних частин, комплектувальних виробів та інших матеріалів, які можуть бути безпосередньо віднесені до надання доступу до інфраструктури об'єктів;
- Ві** - інші прямі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до надання доступу до інфраструктури об'єкта;
- Nі** - кількість замовників, які використовують одну й ту саму інфраструктуру об'єкта;
- Кз** - коефіцієнт зниження розміру періодичної плати, який застосовується у разі:
 надання телекомунікаційних послуг у селищах і селах або на депресивних територіях - 0,95;
 надання виключно загальнодоступних телекомунікаційних послуг - 0,9.

Таким чином, до складу періодичної плати за Послуги мають включатися витрати, які безпосередньо пов'язані з наданням доступу до інфраструктури об'єкта будівництва.

Окрім цього, слід зазначити, що відповідно до пункту 7 статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», пункту 3 розділу IV Методики визначення плати розмір періодичної плати (ПП) за доступ до інфраструктури об'єкта (на місяць за будинок) не може перевищувати:

- для будинків до 100 квартир – 2 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;
- для будинків від 101 до 160 квартир – 3 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;
- для будинків від 161 квартири і вище – 5 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Включення Люботинським КЖРЕП ЛМР ХО до розрахунку періодичної плати за Послуги витрат на технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем; дератизацію; технічне обслуговування та ремонт мереж електропостачання та електрообладнання; поточний ремонт конструктивних елементів; освітлення місць загального користування та врахування довжини протягнутих кабелів при розрахунку плати є таким, що суперечить Методиці визначення плати, та може призвести до встановлення необґрунтованої плати за Послуги.

Слід зазначити, що з 1 січня 2019 року розмір мінімальної заробітної плати становить 4173,00 грн.

Отже, граничний розмір періодичної плати за Послуги з 01.01.2019 не може перевищувати: для будинків до 100 квартир – 83,46 грн.; для будинків від 101 до 160 квартир – 125,19 грн.; для будинків від 161 квартири і вище – 208,65 грн.

Так, з урахуванням положень Методики визначення плати, граничний розмір періодичної (щомісячної) плати за Послуги для ТОВ «Радіо-лінк» за розміщені у 9 житлових будинках комунальної власності телекомунікаційні мережі мав складати 751,14 грн., замість 1115,80 грн.

Таким чином, включення Люботинським КЖРЕП ЛМР ХО до розрахунку періодичної (щомісячної) плати непередбачених Методикою витрат та врахування довжини протягнутих кабелів, призвело до завищення розміру такої плати за Послуги для ТОВ «Радіо-лінк» на 364,66 грн., або на 48,5%.

Такі дії Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку Послуг, адже в такому випадку споживачі – оператори, провайдери телекомунікацій мали б можливість обирати між кількома надавачами Послуг, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого.

За відсутності конкуренції на ринку Послуг споживачі - оператори, провайдери телекомунікацій не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнається, зокрема, встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Враховуючи наведене, дії Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО, які полягають у включенні до розрахунку періодичної (щомісячної) плати за Послуги непередбачених Методикою визначення плати витрат та врахування довжини протягнутих кабелів, що може призвести до завищення плати за Послуги, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Послуг, а саме встановлення таких цін придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

У зв'язку з цим, 09.01.2020 адміністративною колегією територіального відділення надано Люботинському КЖРЕП ЛМР ХО рекомендації № 70/1- рк/к щодо припинення вказаних дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції (надалі - Рекомендації).

На виконання Рекомендацій Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО листами від 22.04.2020 № 61 (вх. від 24.04.2020 № 2124) та від 20.05.2020 № 88 (вх. від 22.05.2020 № 2652) повідомило, що вартість послуг з доступ до елементів

інфраструктури об'єкта будівництва для ТОВ «Радіо-Лінк» складає 83,46 грн. за 1 багатоквартирний будинок до 100 квартир. На підтвердження цього Люботинське КЖРЕП ЛМР ХО надало копію нового розрахунку визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва та докази направлення і вручення такого розрахунку – рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення.

Таким чином, Рекомендації Люботинським КЖРЕП ЛМР ХО виконані.

За таких умов, враховуючи, що у територіального відділення відсутня інформація, яка б свідчила, що дії Люботинського КЖРЕП ЛМР ХО, які полягають у включенні до розрахунку періодичної (щомісячної) плати за Послуги непередбачених Методикою визначення плати витрат та врахування довжини протягнутих кабелів, призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Відділення листом від 31.07.2020 № 70-02/1-4492 направило Люботинському КЖРЕП ЛМР ХО копію подання про попередні висновки у Справі.

На подання про попередні висновки у Справі від Підприємства не надходило жодних заперечень чи міркувань.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-116-19.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Мешков К.С.